

*ดร.เลิศพร ภาระสกุล

วท.บ.(สาขาบริหาร) มหาวิทยาลัยมหิดล

ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยอามคำแหง

Dip.T.E.S.L. VICTORIA UNIVERSITY OF WELLINGTON

สค.ม. (สังคมวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Ph.D. (Sociology) UNIVERSITY OF QUEENSLAND

การประเมินผลตนเอง เกี่ยวกับ ระดับ ความสามารถ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ

การประเมินตนเองของผู้เรียนภาษาอังกฤษว่าตนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับใดนั้นถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งถึงความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนจึงเป็นที่แน่นอนว่าผู้สอนภาษาอังกฤษทุกท่านจะคาดหวังว่าผู้เรียนจะประเมินตนเองว่าเป็นผู้มีความสามารถสูงหรือค่อนข้างสูงในการใช้ภาษาอังกฤษ อีกนัยหนึ่งการประเมินตนเองน่าจะมีสหสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเรามักจะวัดกันด้วยข้อทดสอบภาษาอังกฤษ

บทความนี้เป็นผลของการวิจัย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างนักศึกษาจากนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นปีที่ 1 จำนวน 4,032 คน จาก 12 สถาบันทั้งในกรุงเทพมหานคร นครปฐม มหาสารคาม และเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2529 จำนวนตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมดในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในขณะนั้น การรวบรวมข้อมูลทำโดยการแจกแบบสอบถามไปยังตัวอย่างนักศึกษาและทำการ

วิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS การวัดระดับการประเมินตนเองวัดด้วยสเกลซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

สเกลแสดงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

การวัดทักษะทั้งสี่ของนักศึกษา คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในทุกระดับนับตั้งแต่ความสามารถในเรื่องง่ายที่สุดของแต่ละทักษะไปจนถึงเรื่องที่ยากที่สุด ไม่สามารถจะวัดได้ด้วยคำถามเพียงข้อเดียวได้ การที่จะวัดระดับการประเมินตนเองให้ละเอียดที่สุด จึงต้องประกอบด้วยคำถามหลายข้อ เพื่อวัดความสามารถแต่ละด้านในแง่มุมต่าง ๆ ในการวิจัยเรื่องนี้ จึงใช้คำถามรวมทั้งสิ้น 39 ข้อ ในการวัดระดับการประเมินตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษ รายละเอียดของคำถามและการกระจายของคำตอบแสดงอยู่ในตารางที่ 1 และเมื่อนำข้อความทั้งหมดมาหาค่าความน่าเชื่อถือพบว่า ค่า standardized item alpha¹ สูงถึง 0.869 แสดงว่า

*คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

¹ ค่า standardized item alpha = 1 แสดงถึงความน่าเชื่อถือในระดับสูงสุด

เป็นสเกลที่เชื่อถือได้ และเมื่อจัดเรียงข้อความในสเกลตามทักษะและเรียงลำดับจากง่ายไปหายากพบว่า ข้อความในระดับ 7, 8 และ 9 ของทุกทักษะเป็นเรื่องที่ยากกล่าวคือ เปอร์เซ็นต์ของผู้ตอบว่าทำได้มีจำนวนน้อยตามรายละเอียดในตารางที่ 1.1 เป็นที่น่าสังเกตว่าการออกเสียงหน่วยเสียงสำคัญในข้อ 1.1 ยังมีจำนวนมากกว่าครึ่ง

ที่เห็นว่าเป็นเรื่องยากคือจำแนกความแตกต่างไม่ได้และมีจำนวนมากถึง 47 เปอร์เซ็นต์ที่ออกเสียงสำคัญ ๆ ได้ถูกต้องไม่ได้ ดังนั้นถึงแม้การฟังและการออกเสียงหน่วยเสียงสำคัญ ๆ ที่เป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาไทย เช่น เสียง /r, sh/ch ที่ได้รับการฝึกมาในระดับต้นก็ยังคงเป็นปัญหาและจะต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

ตารางที่ 1

ข้อความในสเกลวัดระดับการประเมินตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษและการกระจายของค่าตอบ

ความสามารถในด้านการฟังพูดอ่านเขียน	ร้อยละ		Item-total correlations
	ใช่	ไม่ใช่	
1. ท่านสามารถอ่านบทความหรือรายงานทางวิชาการในสาขาวิชาที่ท่านเรียนมาได้โดยไม่ยากลำบาก	39	61	0.333
2. ท่านสามารถฟังและจำแนกความแตกต่างของหน่วยเสียงที่สำคัญ ๆ ในภาษาอังกฤษได้ เช่น rice/lice, sheep/cheap	38	61	0.310
3. ท่านสามารถเขียนอดีตชีวิตประวัติโดยสังเขปได้อย่างถูกต้อง	43	56	0.395
4. ท่านสามารถหาวิธีพูดให้เจ้าของภาษาเข้าใจเรื่องที่ท่านกำลังพูดได้	51	48	0.430
5. ท่านสามารถฟังการสนทนาของเจ้าของภาษาในอัตราความเร็วปกติ เกี่ยวกับทุก ๆ เรื่องได้เข้าใจ	11	88	0.281
6. ท่านสามารถอ่านเข้าใจข้อความง่าย ๆ เช่น ข้อความโฆษณา ข้อป้ายภาพยนตร์ และป้ายต่าง ๆ	91	9	0.340
7. ท่านสามารถเขียนเรียงความในเรื่องที่ท่านถนัดได้ถึง 5-10 หน้า	13	87	0.284
8. ท่านสามารถออกเสียงที่สำคัญได้ถูกต้อง เช่น rice/lice, cheap/sheap, play/pray, sheep/ship etc.	52	47	0.316
9. ท่านสามารถเขียนบันทึกข้อความธุรกิจ เช่น บันทึกสำนักงาน จดบันทึกข้อความทางโทรศัพท์ได้	20	80	0.348
10. ท่านสามารถฟังเสียงภาษาอังกฤษจากภาพยนตร์ได้อย่างไม่มีปัญหา	15	85	0.288
11. ท่านสามารถพูดให้เจ้าของภาษาเข้าใจได้ ถึงแม้ว่าการพูดของท่านจะไม่ถูกต้อง	72	27	0.420
12. ท่านสามารถอ่านนวนิยายสมัยใหม่ได้เข้าใจ	22	77	0.379
13. ท่านสามารถฟังและพอจะจับใจความภาษาอังกฤษจากภาพยนตร์ได้โดยไม่อ่านคำบรรยายประกอบ	48	51	0.362

14. ท่านรู้จักตัวอักษรภาษาอังกฤษได้ทั้งหมด	87	13	0.150
15. ท่านพูดภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงเกือบเหมือนเจ้าของภาษา	13	87	0.275
16. ท่านสามารถกรอกใบสมัครภาษาอังกฤษ โดยไม่มีความยากลำบาก ใด ๆ	37	62	0.388
17. ท่านสามารถฟังการบรรยาย และการอธิบายเข้าใจได้ดีไม่มีปัญหา	12	87	0.325
18. ท่านสามารถอ่านข่าวที่เคยพบเป็นภาษาไทยมาแล้วได้เข้าใจ	79	20	0.409
19. ท่านสามารถเขียนรายงานภาษาอังกฤษในสาขาที่ท่านเรียนได้	17	82	0.403
20. ท่านสามารถบอกความรู้สึกของท่านเป็นภาษาอังกฤษในเรื่อง ง่าย ๆ ได้ เช่น สิ่งเครื่องดื่ม	90	10	0.378
21. ท่านสามารถอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจพอ ๆ กับการอ่านเรื่อง นั้นในภาษาไทย	27	72	0.360
22. ท่านฟังบทสนทนาที่ง่าย ๆ เกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปได้เข้าใจ	85	14	0.425
23. ท่านสามารถร่วมสนทนากับบุคคลได้ทุกระดับ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตามกาลเทศะ	12	87	0.305
24. ท่านสามารถเขียนจดหมายส่วนตัวได้	55	44	0.517
25. ท่านสามารถอ่านเรื่องในนิตยสารภาษาอังกฤษได้เข้าใจ	21	79	0.431
26. ท่านสามารถฟังคำถามและประโยคง่าย ๆ ได้เข้าใจ	94	6	0.356
27. ท่านสามารถเขียนอักษรภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจน	67	32	0.286
28. ท่านสามารถพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น เรื่องการเรียนและครอบครัว ของท่านได้	59	40	0.521
29. ท่านสามารถฟังการสนทนาที่ช้า ๆ และชัดเจนได้เข้าใจ	89	10	0.412
30. ท่านอ่านวรรณคดีอังกฤษได้เข้าใจพอ ๆ กับการอ่านวรรณคดีไทย	6	93	0.254
31. ท่านสามารถร่วมสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทุกอย่างคล่องแคล่ว และถูกต้อง	5	94	0.261
32. ท่านสามารถเขียนประโยคง่าย ๆ ได้ถูกต้อง	91	8	0.384
33. ท่านสามารถฟังและเข้าใจข่าวภาษาอังกฤษที่ท่านได้เคยพบเมื่อ ข่าวมาแล้วเป็นภาษาไทย	66	34	0.453
34. ท่านสามารถอ่านออกเสียงข้อความที่ง่าย ๆ ได้อย่างถูกต้อง	87	13	0.374
35. ท่านสามารถเล่าเรื่องส่วนตัวของท่านเป็นภาษาอังกฤษได้ดี	29	70	0.472
36. ท่านสามารถเขียนโต้ตอบอย่างเป็นทางการได้ทุกเรื่อง	5	95	0.249
37. บางครั้งท่านนอนหลับและฝันเป็นภาษาอังกฤษ	10	90	0.242
38. บางครั้งท่านคิดเป็นภาษาอังกฤษ	41	59	0.374
39. บางครั้งท่านพูดกับตัวเองเป็นภาษาอังกฤษ	51	49	0.375
Standardized item alpha			0.869

ตารางที่ 1.1

ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน เรียงตามทักษะ
ต่อไปนี้เป็นทักษะต่าง ๆ ของ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จัดลำดับจากง่ายที่สุดไปส
ยากที่สุด

ความสามารถในการฟังพูดอ่านเขียน	ร้อยละ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. การฟัง		
1.1 ท่านสามารถฟังและจำแนกความแตกต่างของหน่วยเสียงที่สำคัญ ๆ ในภาษา อังกฤษได้ เช่น rice / lice : sheep / cheap	38	61
1.2 ท่านสามารถฟังคำถามและประโยคง่าย ๆ ได้เข้าใจ	94	6
1.3 ท่านสามารถฟังการสนทนาที่ช้า ๆ และชัดเจนได้เข้าใจ	89	10
1.4 ท่านฟังบทสนทนาที่ง่าย ๆ เกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปได้เข้าใจ	85	14
1.5 ท่านสามารถฟังและพอจะจับใจความภาษาอังกฤษจากภาพยนตร์ได้ โดยไม่ อ่านคำบรรยายประกอบ	48	51
1.6 ท่านสามารถฟังและเข้าใจข่าวภาษาอังกฤษ ที่ท่านได้เคยพบเนื้อข่าวมาแล้ว เป็นภาษาไทย	66	34
1.7 ท่านสามารถฟังการสนทนาของเจ้าของภาษาในอัตราความเร็วปกติ เกี่ยวกับ ทุก ๆ เรื่องได้เข้าใจ	11	88
1.8 ท่านสามารถฟังการบรรยาย และการอภิปรายเข้าใจได้ดีไม่มีปัญหา	12	87
1.9 ท่านสามารถฟังเสียงภาษาอังกฤษจากภาพยนตร์ได้อย่างไม่มีปัญหา	15	85
2. การพูด		
2.1 ท่านสามารถออกเสียงที่สำคัญ ๆ ได้ถูกต้อง เช่น rice / lice, play / pray, sheep / ship etd.	52	47
2.2 ท่านสามารถบอกความประสงค์ของท่านเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องง่าย ๆ ได้ เช่น สั่งเครื่องดื่ม	90	10
2.3 ท่านสามารถพูดให้เจ้าของภาษาเข้าใจได้ ถึงแม้ว่าการพูดของท่านจะไม่ถูกต้อง	72	27
2.4 ท่านสามารถเล่าเรื่องส่วนตัวของท่านเป็นภาษาอังกฤษได้ดี	29	70
2.5 ท่านสามารถหาวิธีพูดให้เจ้าของภาษาเข้าใจเรื่องที่ท่านกำลังพูดได้	51	48
2.6 ท่านสามารถพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น เรื่องการเรียนและครอบครัวของท่านได้	59	40
2.7 ท่านสามารถร่วมสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทุกอย่างอย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง	5	94
2.8 ท่านสามารถร่วมสนทนากับบุคคลได้ทุกระดับ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องตามกาลเทศะ	12	87
2.9 ท่านพูดภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงเกือบเหมือนเจ้าของภาษา	13	87

ความสามารถในด้านการฟังพูดอ่านเขียน		ร้อยละ ใช่ ไม่ใช่	
3. การอ่าน			
3.1 ท่านรู้จักตัวอักษรภาษาอังกฤษได้ทั้งหมด	87	13	
3.2 ท่านสามารถอ่านออกเสียงข้อความที่ง่าย ๆ ได้อย่างถูกต้อง	87	13	
3.3 ท่านสามารถอ่านเข้าใจข้อความง่าย ๆ เช่น ข้อความโฆษณา ชื่อภาพยนตร์ และป้ายต่าง ๆ	91	9	
3.4 ท่านสามารถอ่านข่าวที่เคยพบเป็นภาษาไทยมาแล้วได้เข้าใจ	79	20	
3.5 ท่านสามารถอ่านเรื่องในนิตยสารภาษาอังกฤษได้เข้าใจ	21	79	
3.6 ท่านสามารถอ่านนวนิยายสมัยใหม่ได้เข้าใจ	22	77	
3.7 ท่านอ่านวรรณคดีอังกฤษได้เข้าใจพอ ๆ กับการอ่านวรรณคดีไทย	6	93	
3.8 ท่านสามารถอ่านบทความหรือรายงานทางวิชาการ ในสาขาวิชาที่ท่านเรียนมาได้โดยไม่ยากลำบาก	39	61	
3.9 ท่านสามารถอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจพอ ๆ กับการอ่านเรื่องนั้นเป็นภาษาไทย	27	72	
4. การเขียน			
4.1 ท่านสามารถเขียนอักษรภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจน	67	32	
4.2 ท่านสามารถเขียนประโยคง่าย ๆ ได้ถูกต้อง	91	8	
4.3 ท่านสามารถกรอกใบสมัครภาษาอังกฤษโดยไม่มี ความยากลำบากใด ๆ	37	62	
4.4 ท่านสามารถเขียนจดหมายส่วนตัวได้	55	44	
4.5 ท่านสามารถเขียนบันทึกข้อความธุรกิจ เช่น บันทึกสำนักงานจดบันทึกข้อความทางโทรศัพท์ได้	20	80	
4.6 ท่านสามารถเขียนอัตชีวประวัติโดยสังเขปได้อย่างถูกต้อง	43	56	
4.7 ท่านสามารถเขียนรายงานภาษาอังกฤษในสาขาที่ท่านเรียนได้	17	82	
4.8 ท่านสามารถเขียนโต้ตอบอย่างเป็นทางการได้ทุกเรื่อง	5	95	
4.9 ท่านสามารถเขียนเรียงความในเรื่องที่ท่านถนัดได้ถึง 5-10 หน้า	13	87	
5. ด้านอื่น ๆ			
5.1 บางครั้งท่านนอนหลับและฝันเป็นภาษาอังกฤษ	10	90	
5.2 บางครั้งท่านคิดเป็นภาษาอังกฤษ	41	59	
5.3 บางครั้งท่านพูดกับตัวเองเป็นภาษาอังกฤษ	51	49	

สเกลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ที่ประเมินตนเองว่ามีความสามารถในด้านต่าง ๆ ทั้ง 39 ประการ จะตอบว่า ใช่ต่อคำถามแต่ละข้อที่เหมือนความสามารถ และถ้าเขาไม่มีความสามารถในด้านนั้นจะตอบว่า ไม่ใช่ ผู้ที่ตอบว่าใช่จะได้รับคะแนน 2 คะแนน ผู้ที่ตอบว่าไม่ใช่จะได้รับคะแนน 1 คะแนน ดังนั้น

คะแนนจะปรากฏตั้งแต่ 39 ถึง 78 คะแนน เพื่อความสะดวกในการพิจารณาในแง่ของการวิจัย จึงแบ่งคะแนนออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งหมายถึง 4 ระดับของการประเมินตนเองของนักศึกษา คือ ต่ำ ค่อนข้างต่ำ ค่อนข้างสูง และสูง รายละเอียดและการกระจายของคำตอบแสดงอยู่ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

สเกลและการกระจายของคะแนนในสเกล
การประเมินตนเองในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

การประเมินตนเอง	คะแนน	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำ	39 - 47	282	7
ค่อนข้างต่ำ	48 - 57	2028	51
ค่อนข้างสูง	58 - 68	1602	40
สูง	69 - 78	81	2
		3993	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (51%) จำนวนร้อยละ 40 ประเมินตนเองในระดับค่อนข้างสูง มีเพียง 2% ที่ประเมินตนเองในระดับสูง

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษวิเคราะห์ตามปัจจัยต่าง ๆ

มีผลการวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาถึงความคิดเกี่ยวกับการนับถือตัวเอง และภาพพจน์เกี่ยวกับตัวเอง และผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถทางการพูด การทำข้อทดสอบแบบ cloze และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ดังที่คณะผู้วิจัยได้รวบรวมเอาไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับความสำคัญของปัญหาและการ

วิจัยที่เกี่ยวข้อง ในตอนนี้จะกล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นตัวกำหนดการประเมินตนเองของผู้เรียนทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษว่าก่อนที่จะเรียนจะสร้างภาพพจน์เกี่ยวกับตัวของตัวเองว่าเป็นคนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับใด จะมีปัจจัยใดบ้างที่ชักนำให้เขาสร้างภาพเกี่ยวกับตัวของเขารึ้นมา คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลในแบบสอบถามมาจัดกลุ่มเป็น 6 ประการ ได้แก่

1. ปัจจัยอันเนื่องมาจากตัวบุคคลโดยตรง
2. ปัจจัยทางด้านภูมิหลังทางการศึกษาของบุคคล
3. ปัจจัยทางด้านยุทธวิธีการเรียนภาษาและการฝึกฝน
4. ปัจจัยทางด้านความสามารถในเชิงวิชาการของบุคคล

5. บัณฑิตทางการสัมผัสกับภาษา

6. บัณฑิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางครอบครัว และสังคม

ในบรรดาปัจจัยใหญ่ ๆ ทั้ง 6 ประการนี้ ยังประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย ๆ หรือตัวแปรอิสระอีกหลายตัวแปรด้วยกัน ปัจจัยอันเนื่องมาจากตัวบุคคลเป็นปัจจัยเฉพาะซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคลแต่ละคนโดยยากที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นอย่างอื่นไปได้ ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ความถนัดทางด้านภาษา ความสามารถในด้านความจำ ความคิดที่ว่าตนมีลักษณะเฉพาะบางประการที่ช่วยให้ได้รับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ควรเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเพราะเป็นความสนใจส่วนตัว ความพอใจในความสามารถในการใช้ภาษา และความต้องการที่อยากจะเรียนภาษาเพิ่มเติม

ปัจจัยทางด้านภูมิหลังทางการศึกษาของบุคคล หรือสภาพแวดล้อมทางการศึกษาซึ่งจะมีอิทธิพลในด้านการชี้แนะหรือหล่อหลอมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา ได้แก่ ประเภทของโรงเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมจนถึงมัธยมปลาย รวมถึงสาขาวิชาที่บุคคลเลือกศึกษาเป็นวิชาเอก

ปัจจัยทางด้านยุทธวิธีและการฝึกฝน เชื่อว่าจะมีส่วนที่จะทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นในตนเองในการใช้ภาษา ได้แก่วิธีการเรียนภาษา โดยการวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของประโยค องค์ประกอบของภาษาที่ผู้เรียนฝึกฝนมากที่สุด ทักษะที่ได้รับการฝึกฝนมากที่สุดและวิธีการเรียนที่ผู้เรียนพอใจมากที่สุด

ความสามารถในเชิงวิชาการเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะเชื่อว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเชิงวิชาการนี้นับตั้งแต่ความสามารถที่บุคคลมีโดยทั่ว ๆ ไปทางด้านวิชาการก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะวัดได้จากแต้มเฉลี่ยสะสมของเขา และความสามารถเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยวัดจากเกรดวิชาภาษาอังกฤษจากการสอบไล่

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5 หรือ ม.ศ.6)

บุคคลจะประเมินตนเองว่ามีความสามารถที่จะเข้าใจและใช้ภาษาได้ดีเพียงใด น่าจะเกิดจากการที่บุคคลได้ติดต่อกับเจ้าของภาษาหรือมีการพบปะสังสรรค์โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อซึ่งจะทำให้บุคคลได้มีโอกาสประเมินตนเองว่าตนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาของผู้อื่น และทำให้ผู้อื่นเข้าใจตนได้ดีเพียงใด ตัวแปรเหล่านี้ได้แก่ ภาษาที่ผู้สอนใช้เป็นสื่อในการสอนภาษาอังกฤษ การสนทนาติดต่อกับเจ้าของภาษา และอายุเมื่อแรกเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ

ปัจจัยในกลุ่มสุดท้ายที่น่าจะมีผลต่อการประเมินตนเองของผู้เรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมของผู้เรียน ตัวแปรที่ใช้เป็นเครื่องชี้ถึงสภาพแวดล้อมเหล่านี้ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา ภูมิสำเนาที่บุคคลเติบโตขึ้นมา และภาษาพูดที่ใช้ในครอบครัว

ปัจจัยอันเนื่องมาจากตัวบุคคลโดยตรงกับการประเมินตนเอง

ปัจจัยอันเนื่องมาจากบุคคลโดยตรงที่จะหยิบยกขึ้นมาอภิปรายเป็นปัจจัยแรกคือ ความถนัดทางภาษา ถ้าบุคคลมีความรู้สึกว่าเขาเองเป็นผู้มีความถนัดทางภาษา จะมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองค่อนข้างสูงและสูงทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นในตารางที่ 3 ผู้ที่เชื่อว่าตนเองมีความถนัดทางภาษามีผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 65 เทียบกับผู้ที่เชื่อว่าตนเองไม่มีความถนัดทางภาษาจะมีผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่ต่ำกว่า โดยคิดเป็นร้อยละได้ร้อยละ 30 ซึ่งต่ำกว่ากันกว่าครึ่งหนึ่ง และในกลุ่มของผู้ที่คิดว่าตนมีความถนัดทางภาษานี้จะมีผู้ที่ประเมินตนเองสูง คิดเป็นร้อยละ 10 เทียบกับผู้ที่คิดว่าตนไม่มีความถนัดแทบจะไม่มีผู้ใดประเมินตนเองสูงเลย ซึ่งกลุ่มนี้ส่วนใหญ่แล้วมักจะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำในด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

(จอห์น สตีฟ อลสัน) ชาติพันธุ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงที่ 3
 ระเบียบวิธีทางสถิติ การประเมินตนเองทางด้านการความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
 ผลการวิจัยทางสถิติ ประเด็นวิจัยที่ 3 จำแนกตามความถนัดทางภาษา

ระดับการประเมินตนเอง	การมีความถนัดทางภาษา		
	มีความถนัด	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความถนัด
	%	%	%
ต่ำ	2	3	10
ค่อนข้างต่ำ	23	47	60
ค่อนข้างสูง	65	48	30
สูง	10	2	—
รวม	100	100	100
N =	(391)	(1548)	(1595)

เมื่อพิจารณาถึงตัวแปรในด้านความจำของบุคคล ก็ได้พบว่าความจำมีความสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนดระดับของการประเมินตนเองในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้ที่คิดว่าตนเองมีความจำดีส่วนใหญ่จะประเมินตนเองค่อนข้างสูงในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ร้อยละ 64 ส่วนผู้ที่คิดว่าตนเองมีความจำไม่ค่อยดี ส่วน

ใหญ่จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำหรือคิดเป็นร้อยละได้ 63 ในทำนองเดียวกันผู้ที่คิดว่าตนเองมีความจำดีจะมีผู้ที่ประเมินตนเองในระดับสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่ากลุ่มที่มีความจำปานกลางและไม่ดี คือร้อยละ 8 ส่วนผู้ที่ความจำไม่ดีมีผู้ประเมินตนเองสูงเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น รายละเอียดแสดงอยู่ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4

การประเมินตนเองทางด้านการความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

จำแนกตามความสามารถในการจำ

ระดับการประเมินตนเอง	ความสามารถในการจำ		
	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี
	%	%	%
ต่ำ	1	5	15
ค่อนข้างต่ำ	27	49	63
ค่อนข้างสูง	64	44	21
สูง	8	2	1

รวม	100	100	100
N =	(218)	(2752)	(565)

ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่สัมพันธ์กับการประเมินตนเองได้แก่ การเรียนภาษาอังกฤษด้วยความสนใจส่วนตัว จากผลการวิจัยซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่หรือกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเพราะเป็นความสนใจส่วนตัว จะประเมินตนเองค่อนข้างสูง ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้เรียนเพราะมีความสนใจอยู่ก่อน

จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ และกลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษเพราะมีความสนใจเป็นส่วนตัวเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนนี้ จะมีผู้ที่ประเมินตนเองในระดับสูงคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละที่สูงกว่าผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยไม่มี ความสนใจมาก่อน

ตารางที่ 5

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามความสนใจเมื่อแรกเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ

ระดับการประเมินตนเอง	เรียนภาษาอังกฤษเพราะความสนใจส่วนตัว	
	ใช่ %	ไม่ใช่ %
ต่ำ	3	7
ค่อนข้างต่ำ	38	53
ค่อนข้างสูง	53	39
สูง	5	1
รวม	100	100
N =	(788)	(2738)

นอกจากตัวแปรดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังพบอีกด้วยว่าการประเมินตนเองยังมีความแตกต่างกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง กล่าวคือ เพศชายจะประเมินตนเองสูง และค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามความแตกต่างระหว่าง 2 เพศนี้ไม่เด่นชัดนัก กลุ่มอายุที่แตกต่างกันก็ดูเหมือนจะไม่มี ความแตกต่างกันในด้านการประเมินตนเอง เมื่อพิจารณาถึงตัวแปรใน

ด้านความพอใจในความสามารถของตนในด้านการใช้ภาษา ก็พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่พอใจในความสามารถของตน กับกลุ่มที่ไม่พอใจในความสามารถของตน กล่าวคือ กลุ่มที่พอใจในความสามารถในการใช้ภาษาของตนส่วนใหญ่หรือประมาณร้อยละ 53 จะประเมินตนเองในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่กลุ่มที่ไม่พอใจในความสามารถของตนเองส่วนใหญ่หรือ

ร้อยละ 53 เช่นกัน จะประเมินตนเองในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อถามถึงความต้องการที่จะเรียนภาษาเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้นก็พบว่า กลุ่มที่ไม่ต้องการเรียนภาษาเพิ่มเติมส่วนใหญ่หรือร้อยละ 52 จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ และผู้ที่ประเมินตนเองต่ำมากก็มีถึงร้อยละ 17 เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ต้องการจะเรียน

ภาษาเพิ่มเติม จะมีผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ต้องการเรียนเพิ่มเติมมาก คือ ร้อยละ 43 ต่อร้อยละ 29 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มที่ต้องการเรียนเพิ่มเติมนี้ก็มีผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำถึงร้อยละ 50 รายละเอียดแสดงอยู่ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามความต้องการที่จะเรียนภาษาเพิ่มเติม

ระดับการประเมินตนเอง	ความต้องการเรียนภาษาเพิ่มเติม	
	ต้องการ %	ไม่ต้องการ %
ต่ำ	6	17
ค่อนข้างต่ำ	50	52
ค่อนข้างสูง	43	29
สูง	2	2
รวม	100	100
N =	(3358)	(160)

ปัจจัยทางด้านภูมิหลังทางการศึกษากับการประเมินตนเอง

โปรแกรมการศึกษามีส่วนที่ทำให้ระดับการประเมินตนเองมีความแตกต่างกันออกไป จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในสายศิลปภาษา และนักศึกษาที่มาจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่หรือสำเร็จมาจากการสอบเทียบมีผู้ที่ประเมินตนเองในระดับค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จมาจากสาย

อื่น ๆ และเป็นที่น่าสนใจว่า นักศึกษาจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่มีผู้ที่ประเมินตนเองสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่านักศึกษาจากสายอื่น ๆ ทั้งหมด สำหรับนักศึกษาที่มาจากสายอาชีวศึกษานั้นมีผู้ที่ประเมินตนเองต่ำ คิดเป็นร้อยละที่สูงที่สุดคือ ร้อยละ 10 นักศึกษาที่มาจากสายวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 53 จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ รายละเอียดดูได้จากตารางที่ 7

ตารางที่ 7

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามโปรแกรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับการประเมินตนเอง	โปรแกรมการศึกษา				
	ศึกษา	อาชีพ	วิทย์	ศิลป์	ศิลป์
	ผู้ใหญ่			คำนวณ	ภาษา
	%	%	%	%	%
ต่ำ	7	10	6	5	4
ค่อนข้างต่ำ	37	49	53	51	45
ค่อนข้างสูง	47	39	40	43	49
สูง	8	2	2	2	3
รวม	100	100	100	100	100
N =	(89)	(801)	(1444)	(531)	(644)

ประเภทของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5 - ป.7) เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดระดับการประเมินตัวเอง นักศึกษาที่เรียนระดับ ป.5 - ป.7 ในโรงเรียนคริสต์จักรส่วนใหญ่หรือร้อยละ 52 จะประเมินตนเองค่อนข้างสูง และคิดเป็นร้อยละที่สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เรียนประถมปลายในโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลที่ประเมินตนเองในระดับเดียวกัน กล่าวคือ ผู้เรียนประถมปลายในโรงเรียนรัฐบาลที่

ประเมินตนเองค่อนข้างสูงมีเพียงร้อยละ 37 เท่านั้น นักศึกษาที่เรียนโรงเรียนรัฐบาลในชั้นประถมปลายส่วนใหญ่จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ คือร้อยละ 54 เทียบกับผู้มาจากโรงเรียนคริสต์จักรที่ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ มีร้อยละ 40 สรุปได้ว่า ประเภทของโรงเรียนที่มีส่วนให้ผู้เรียนประเมินตนเองค่อนข้างสูงจะได้แก่โรงเรียนคริสต์จักร รองลงมาคือโรงเรียนราษฎร์ ดูตารางที่ 8

ตารางที่ 8

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามประเภทของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ระดับการประเมินตนเอง	ประเภทของโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย		
	รัฐบาล	ราษฎร์	คริสต์จักร
	%	%	%
ต่ำ	9	4	4

ค่อนข้างต่ำ	34 ร้อยละ	49	40
ค่อนข้างสูง	37 ร้อยละ	44	52
สูง	2 ร้อยละ	2	4
รวม	100	100	100
N =	(1479)	(1570)	(468)

ประเภทของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีส่วนในการกำหนดระดับการประเมินตนเองของนักศึกษา อันที่จริงแล้วตัวแปรนี้ก็สนับสนุนตัวแปรประเภทของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกับผู้ที่มาจากโรงเรียนคริสต์-จักรส่วนใหญ่หรือร้อยละ 58 จะประเมินตนเองในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเทียบกับผู้ที่มาจากโรงเรียนราษฎร์ที่ไม่ใช่คริสต์จักร ร้อยละของผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูง

ลดลงเหลือร้อยละ 44 ส่วนผู้ที่มาจากโรงเรียนรัฐบาลร้อยละของผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงลดลงเหลือเพียงร้อยละ 35 ส่วนใหญ่ของผู้ที่มาจากโรงเรียนมัธยมปลายที่เป็นโรงเรียนรัฐบาลจะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ คือร้อยละ 54 เมื่อเทียบกับผู้ที่จบจากโรงเรียนคริสต์จักรที่ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำมีเพียงร้อยละ 34 เท่านั้น รายละเอียดแสดงอยู่ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

จำแนกตามประเภทของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับการประเมินตนเอง	ประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย		
	รัฐบาล	ราษฎร์	คริสต์จักร
	%	%	%
ต่ำ	6	7	2
ค่อนข้างต่ำ	54	47	34
ค่อนข้างสูง	39	44	58
สูง	1	2	6
รวม	100	100	100
N =	(2156)	(1083)	(269)

ปัจจัยทางด้านยุทธวิธีการเรียนภาษาและการฝึกฝนกับการประเมินตนเอง

วิธีการที่ใช้ในการเรียนมีความสำคัญในการกำหนดระดับการประเมินด้วยผู้ที่ใช้ความสามารถใน

การวิเคราะห์ประโยคได้ จะเป็นผู้ที่มีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยไม่รู้จักหรือไม่ใช้วิธีวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของประโยค รายละเอียดแสดงอยู่ในตารางที่ 10

ตารางที่ 10

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามวิธีการเรียนภาษาโดยการสังเกตและวิเคราะห์ส่วนของประโยค

เรียนภาษาโดยการสังเกตและวิเคราะห์ประโยค		
ระดับการประเมินตนเอง	ใช่ %	ไม่ใช่ %
ต่ำ	4	14
ค่อนข้างต่ำ	46	63
ค่อนข้างสูง	48	23
สูง	3	—
รวม	100 N = (2692)	100 (320)

การเน้นหนักในด้านการใช้ภาษาในการเรียนภาษาอังกฤษ ดูเหมือนว่าจะเป็นวิธีการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการสื่อความหมายมากที่สุด ซึ่งความมั่นใจนี้จะส่งผลให้ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองค่อนข้างสูงคิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าผู้ที่เรียนภาษาโดยการเน้นหนักทางด้านไวยากรณ์และการท่องศัพท์ จากตารางที่ 11 จะเห็นได้

ว่าผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยการเน้นในเรื่องการใช้ภาษาหรือการฟัง พูด อ่าน เขียน ร้อยละของกลุ่มที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูงจะสูงกว่าผู้ที่เรียนโดยการเน้นไวยากรณ์และเรียนโดยการท่องศัพท์ กล่าวคือ ร้อยละ 46 ต่อ 40 ต่อ 37 ตามลำดับ และในกลุ่มที่เรียนภาษาโดยเน้นการท่องศัพท์ เราจะพบว่าร้อยละของผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ มีสูงที่สุดคือสูงถึงร้อยละ 55

ตารางที่ 11

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามการเน้นทักษะและเนื้อหาการสอน

การเน้นทักษะและเนื้อหา			
ระดับการประเมินตนเอง	การใช้ภาษา %	ไวยากรณ์ %	ท่องศัพท์ %
ต่ำ	5	7	6
ค่อนข้างต่ำ	46	52	55
ค่อนข้างสูง	46	40	37

สูง	3	2	2
รวม	100	100	100
N =	(1281)	(1861)	(380)

เกี่ยวกับทักษะที่ฝึกมากที่สุดในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มที่ฝึกฟังและกลุ่มที่ฝึกพร้อม ๆ กัน ทั้ง 4 ทักษะ มีร้อยละของผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงที่สุดคือ ร้อยละ 48 และ 47 ตามลำดับ กลุ่มที่ผู้สอนเน้นการอ่านเป็นหลักเป็นกลุ่มที่มีร้อยละของผู้ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำที่สุด คือร้อยละ 54 สรุปได้ว่า ถ้าผู้เรียนได้ฝึกทั้ง 4 ทักษะพร้อม ๆ กัน หรือฝึกฟังและพูดให้มากขึ้น แนวโน้มของการประเมินตนเองค่อนข้างสูงจะมีมากขึ้น

ในด้านวิธีการที่ผู้เรียนชอบในการเรียนภาษา ได้พบว่าผู้ที่ชอบเรียนรู้ด้วยตัวของตัวเองมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองในระดับค่อนข้างสูงและสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าผู้ที่ชอบเรียนโดยให้ครูเป็นผู้บอกกฎเกณฑ์ให้ โดยกลุ่มที่ชอบเรียนรู้ด้วยตนเองมีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงร้อยละ 53 เทียบกับผู้ที่ชอบให้ครูบอกกฎเกณฑ์ให้มีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงเพียงร้อยละ 37 และในกลุ่มเดียวกันนี้ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 55 จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ

ปัจจัยทางด้านความสามารถในเชิงวิชาการ

กับการประเมินตนเอง

สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือก่อนที่ผู้เรียนจะเข้ามศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดระดับการประเมินตนเองของนักศึกษา ยิ่งผู้เรียนได้รับเกรดภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสูงมากขึ้นเท่าไร อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูงและสูงในด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก็จะยิ่งสูงขึ้นด้วย จากตารางที่ 12 จะเห็นว่า ในกลุ่มผู้ที่มีผลการเรียนค่อนข้างอ่อน หรือได้รับเกรด D มีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงร้อยละ 26 ในกลุ่มผู้มีผลการเรียนปานกลางหรือได้รับเกรด C อัตราส่วนร้อยละของผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 39 ในกลุ่มที่ได้รับเกรด B เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 57 และกลุ่มที่ได้รับเกรด A เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 59 และก็เป็นที่น่าสนใจเช่นกันในกลุ่มที่ประเมินตนเองในระดับสูงกว่าอัตราส่วนร้อยละของผู้ประเมินตนเองในระดับสูงจะเพิ่มขึ้นตามเกรดภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 12

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามเกรดภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับการประเมินตนเอง	เกรดภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย				
	A	B	C	D	F
	%	%	%	%	%
ต่ำ	2	2	5	13	35

ค่อนข้างต่ำ	29	38	55	61	52
ค่อนข้างสูง	59	57	39	26	13
สูง	11	3	1	1	—
รวม	100	100	100	100	100
N =	(203)	(877)	(1594)	(687)	(46)

ไม่เพียงแต่ปัจจัยทางด้านเกรดภาษาอังกฤษเท่านั้น ผู้วิจัยยังได้พบอีกด้วยว่า ผลการศึกษาโดยทั่วไปหรือเกรดเฉลี่ยในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายก็เป็นตัวกำหนดระดับการประเมินตนเองด้วย กล่าวคือ ในกลุ่มที่มีผลการเรียนอ่อน เราจะพบว่า ร้อยละของผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูงมีอยู่ร้อยละ 37 แต่ในกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง ร้อยละของผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 44 และในกลุ่มที่เรียนดีร้อยละจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47 สรุปได้ว่า ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนจะขึ้นกับผลการเรียนโดยทั่วไป ไปของเขาในโรงเรียนเดิมด้วย

ปัจจัยทางด้านการสัมผัสกับภาษาอังกฤษกับการประเมินตนเอง

จากผลการวิจัยได้พบว่า ภาษาที่ผู้สอนใช้เป็นสื่อในการสอนภาษาก็มีส่วนในการประเมินตนเองของผู้เรียนด้วย กล่าวคือ ในชั้นเรียนที่บรรยายภาคในการ

เรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษมากเท่าไรก็จะเอื้อให้ร้อยละของผู้ประเมินตนเองสูงมีมากขึ้นเท่านั้น การใช้ภาษาอังกฤษในที่นี้หมายถึงภาษาที่ผู้สอนใช้เป็นสื่อในการสอน ผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะการใช้ภาษาของผู้สอนเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้สอนที่ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษกลุ่มหนึ่ง ผู้สอนที่ใช้ภาษาไทยบ้างและภาษาอังกฤษบ้างกลุ่มหนึ่ง ผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษล้วนกลุ่มหนึ่ง จากผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มที่ผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษล้วน จะมีร้อยละของผู้ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูง สูงที่สุดคือถึงร้อยละ 54 เทียบกับกลุ่มที่ผู้สอนพูดไทยบ้างอังกฤษบ้างมีร้อยละ 42 ที่ประเมินตนเองค่อนข้างสูงและกลุ่มที่ผู้สอนพูดไทยมากกว่าอังกฤษ มีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงร้อยละ 33 ซึ่งในกลุ่มหลังนี้ ผู้เรียนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 58 จะประเมินตนเองค่อนข้างต่ำ ดูตารางที่ 13

ตารางที่ 13

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
จำแนกตามภาษาที่ผู้สอนใช้เป็นสื่อในการสอนภาษาอังกฤษ

ระดับการประเมินตนเอง	ภาษาที่ผู้สอนใช้เป็นสื่อในการสอนภาษา		
	ไทยมากกว่า อังกฤษ	ไทยปนอังกฤษ	อังกฤษล้วน
	%	%	%

ต่ำ	8	6	3
ค่อนข้างต่ำ	58	50	38
ค่อนข้างสูง	33	42	54
สูง	1	2	6
รวม	100	100	100
N =	(296)	(2955)	(284)

ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว และสังคมกับการประเมินตนเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมมีความเกี่ยวข้องกับการประเมินตนเองด้วย ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวได้แก่ รายได้ประจำเดือนของบิดา การศึกษาของบิดามารดา จังหวัดที่นักศึกษาเติบโตขึ้นมา และภาษาที่ใช้พูดในครอบครัว

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีแนวโน้มที่จะมีผู้ประเมิน

ตนเองสูงคิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ อัตราส่วนร้อยละของผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 35 ในกลุ่มที่บิดาไม่มีรายได้เป็นร้อยละ 38 ในกลุ่มที่บิดามีรายได้ระหว่าง 5,000 - 6,999 บาทต่อเดือน และเป็นร้อยละ 51 ในกลุ่มที่บิดามีรายได้เกิน 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป และในการทำงานเดียวกันกลุ่มที่ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำก็มักจะพบได้มากในกลุ่มที่บิดามีรายได้ต่ำหรือไม่มีรายได้

ตารางที่ 14

การประเมินตนเองทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจำแนกตาม
รายได้ต่อเดือนของบิดา

ระดับการประเมิน ตนเอง	รายได้ต่อเดือนของบิดา					
	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 5,000	5,000 - 6,999	7,000 - 10,999	11,000 - 14,999	15,000 ขึ้นไป
	%	%	%	%	%	%
ต่ำ	8	9	7	5	3	4
ค่อนข้างต่ำ	54	55	54	48	45	41
ค่อนข้างสูง	35	34	38	45	50	51
สูง	3	1	1	2	3	4
รวม	100	100	100	100	100	100
N =	(184)	(671)	(911)	(802)	(362)	(470)

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังยืนยันอีกด้วยว่าบิดา มารดาของนักศึกษาที่มีการศึกษาสูงจะส่งผลให้นักศึกษา ประเมินตนเองในระดับค่อนข้างสูง และสูงคิดเป็นร้อยละ ที่สูงกว่าบิดามารดาที่มีการศึกษาค่ำ สำหรับปัจจัยทาง ด้านภูมิลาเนาที่นักศึกษาเติบโตขึ้นมานั้น พบว่าผู้ที่มิ ภูมิลาเนาอยู่ในกรุงเทพฯมีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละที่สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ผู้ที่เติบโตขึ้นมา ในจังหวัดภาคเหนือ สำหรับผู้ที่มาจากจังหวัดแถบชาย แดนเขมรนั้นเป็นกลุ่มที่มีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำคิด เป็นร้อยละที่สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ผู้ที่มาจากจังหวัด ชายแดนมาเลเซีย และชายแดนภาคเหนือ สำหรับปัจจัย ทางด้านภาษาพูดในครอบครัวนั้น ปรากฏว่าผู้ที่มาจาก ครอบครัวที่พูดภาษาจีนเป็นกลุ่มที่มีผู้ประเมินตนเอง ค่อนข้างสูงคิดเป็นร้อยละที่สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ผู้ที่พูด ภาษาไทยภาคเหนือ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มที่ประเมินตนเอง ค่อนข้างต่ำบ้าง พบว่ากลุ่มที่ในครอบครัวพูดภาษาอีสาน เป็นกลุ่มที่มีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำคิดเป็นร้อยละที่ สูงที่สุด รองลงมาได้แก่กลุ่มที่พูดภาษาใต้ ซึ่งทั้งสองกลุ่ม นี้มีผู้ประเมินตนเองค่อนข้างต่ำกว่าร้อยละ 50

การทำนายการประเมินตนเองทางด้าน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

การที่บุคคลจะประเมินตนเองว่ามีความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัย หลายปัจจัยด้วยกันดังได้เห็นแล้วในตอนที่ผ่านมา นี้ เพื่อ ที่จะจัดอันดับตัวแปรที่มีอำนาจในการอธิบายสูงที่สุด และเพื่อหาค่าอำนาจในการอธิบายของตัวแปรเหล่านั้น คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเพื่อ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งการทำนาย (R^2) และค่า β เพื่อจัดอันดับความสำคัญของตัวแปร ในการวิเคราะห์ การถดถอยเชิงซ้อนนี้ นอกจากตัวแปรที่ได้แสดงให้เห็น ในตอนแรกว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการประเมินตนเองแล้ว ผู้วิจัยยังได้นำตัวแปรอีก 6 ตัวแปร ซึ่งเชื่อว่าน่าจะมีบทบาทในการทำนายการ ประเมินตนเองเช่นเดียวกัน ตัวแปรทั้ง 6 ได้แก่ ความ

พยายามที่จะเรียนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ทักษะคิดต่อการ เรียนด้วยการแปล ประเภทของพจนานุกรมที่ใช้ การได้ ติดต่อกับเจ้าของภาษา อายุเมื่อเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ และความเชื่อที่ว่าตนมีลักษณะเฉพาะที่ช่วยให้ได้รับ ความสำเร็จ รวมเป็นตัวแปรที่เข้าสมการรวมทั้งหมด 28 ตัวแปร จากผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่ามีตัวแปรซึ่ง เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเอง 15 ตัวแปร และตัวแปร ทั้งหมดนี้มีอำนาจในการอธิบาย การประเมินตนเองคิด เป็นร้อยละ 27 ($R^2 = 0.271$) ซึ่งหมายความว่าร้อย ละ 27 ของความแปรปรวนในการประเมินตนเองของผู้ เรียนทางด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สา มารณอธิบายได้ด้วยตัวแปรทั้ง 15 ตัวนี้รวมกัน หรือกล่าว

อีกนัยหนึ่งได้ว่าตัวแปรทั้ง 15 นี้ สามารถทำนายการ ประเมินตนเองได้ประมาณหนึ่งในสี่ ยังมีตัวแปรอีกสาม ในสี่ที่อาจเป็นตัวแปรที่จะใช้เป็นตัวกำหนดการประเมิน ตนเองของผู้เรียนภาษาอังกฤษได้ดีกว่าตัวแปรทั้ง 15 ตัวแปรนี้ ตารางที่ 15 แสดงให้เห็นถึงอันดับความสำคัญ ของตัวแปรทั้ง 15 ที่เป็นตัวกำหนดระดับการประเมิน ตนเอง

ตารางที่ 15

อันดับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการประเมินตนเองทางด้านความ
สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

ตัวแปร	ค่าเบต้า (B)	ระดับความมีนัย สำคัญ
* การได้ติดต่อหรือสนทนากับเจ้าของภาษา	0.16	< .0000
เกรดภาษาอังกฤษในชั้น ม.ศ.ปลาย	0.14	< .0000
ความถนัดทางภาษา	0.11	< .0000
การเรียนรู้ภาษาโดยการวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของประโยค	- 0.12	< .0000
ความสามารถในการจำ	- 0.10	< .0000
รายได้ของบิดา	0.06	< .0004
* ความเชื่อที่ว่าตนมีลักษณะเฉพาะบางอย่างที่ช่วยให้ได้รับ		
ความสำเร็จในการเรียน	- 0.07	< .0004
การเริ่มต้นเรียนเพราะความสนใจส่วนตัว	0.07	< .0002
ประเภทของโรงเรียนในระดับประถมศึกษา	0.05	< .0046
ความพยายามที่จะเรียนภาษาต่างประเทศอื่นนอกจาก		
ภาษาอังกฤษ	- 0.05	< .0033
สายการเรียน (วิชาเอก) ในระดับ ม.ศ.ปลาย	0.07	< .0003
ประเภทของพจนานุกรม	0.05	< .0050
การเน้นหนักในการใช้ภาษา	- 0.04	< .0150
ประเภทของโรงเรียนในชั้น ม.ศ.ปลาย	0.04	< .0335
อายุปัจจุบัน	0.03	< .453

สัมประสิทธิ์ของการทำนาย (R^2) = 0.27

* ตัวแปรที่นำเข้ามาพิจารณาเพิ่มเติมในภายหลัง

จากตารางที่ 15 อาจสรุปสั้น ๆ ได้ว่าการที่บุคคล
จะประเมินตนเองว่ามีความสามารถในการใช้ภาษา
อังกฤษได้ในระดับสูงหรือน่าพอใจนั้น มักจะเป็นผู้ที่มีการ
ติดต่อหรือสนทนากับเจ้าของภาษาอยู่บ่อย ๆ และจะ
ต้องเป็นผู้ที่ได้รับเกรดภาษาอังกฤษที่สูง เช่น A หรือ
B ในการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้อง
เป็นผู้ที่เชื่อว่าตนมีความถนัดทางภาษา เป็นผู้ที่เรียนรู้

ภาษาด้วยการวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของประโยค มีความ
สามารถในการจำที่ดี มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจดี มีความเชื่อว่าตนมีลักษณะบางอย่างที่ช่วยให้
ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ปัจจัยเหล่านี้
มีความสำคัญในอันดับต้น ๆ ของการประเมินความ
สามารถของตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษ ■